

Dionisakopoulou Christina, nurse, MSC, PhD © IN CHIRLDREN HOSPITAL "AGIA SOFIA" IN The NICU

supervising professor: Matzioy Vasiliki professor of pathology section in UOA

introduction

- Neonatal pain, has been unrecognized and undertreated throughout the history of neonatal care. Misconceptions about the infant's ability to feel, remember and express pain, contribute to this longstanding problem. These misconceptions include beliefs that infants do not feel pain like adults or remember it.
- Neonates are able to perceive pain, as demonstrated by several pain scoring methods.
- Such methods, however, tend to rely on a neonate's alertness and ability to express painful experiences.
- Consequently, caregivers are reluctant to prevent or treat pain if there appears to be no clear demonstration occurring or if no immediate untoward effect is observed.

...introduction

An approach that involves
 measurement of biochemical changes
 to painful stimulus, has the potential
 benefit of providing objective means of
 evaluating the presence and degree of
 pain as well as the effectiveness of its
 treatment.

- The monitoring of certain painful procedures in neonates (suctioning, tapping on the heel, placement of nasogastric tube)
- The control of reliability and validity of scales NIPS and PIPP about it,
- The Investigation in to the levels of cortisol and substance p, after the procedures mentioned above, and finally
- The evaluation of possible associations among the scores of all the above pain scales, compared to the levels of neuropeptides of this study.

- Reliable and valid assessment tools of pain, such as Neonatal Infant Pain Scale (NIPS)
   and Premature Infant Pain Profile (PIPP), apply in everyday nursing clinical practice.
- Neurochemical measurements in substances such as cortisol, catecholamine, b- endorphin etc. have been proposed as reliable indicators of the assessment of neonatal pain

pain assessment tools

Neonatal Infant Pain Scale

NIPS	0 point	1 point	2 points
Facial expression	Relaxed	Contracted	-
Cry ·	Absent	Mumbling	Vigorous
Breathing	Relaxed	Different than basal	-
Arms	Relaxed	Flexed/stretched	-
Legs	Relaxed	Flexed/stretched	-
Alertness	Sleeping/calm	Uncomfortable	-

PIPP Scale

	0	1	2	3
GA	>1=36 Wks	32-35 67 Wks	28-31 67 Wks	<1=28 Wks
Behavioral State	Active/Avvake	Quiet/Awake	Active/Sleep	Quiet/Sleep
HR	0-4 Beats/ Minute Inc	5-14 Beats/ Minute Inc	15-24 Beats/ Minute	25 Beats or > Inc
O2 Sats	0-2.4% Decrease	2.5-4.9% Decrease	5-7.4% Decrease	7.5% or > Decrease
Brow Bulge	None	Minimum	Moderate	Maximum
Eye Squeeze	None	Minimum	Moderate	Maximum
Nasolabial Furrow	None	Minimum	Moderate	Maximum

www.dnbpediatrics.com

The sub study neuropeptides

Substance P

- -Is an eleven-peptide that functions as a neurotransmitter and neuromodulator.
- -located in the spinal cord and associated with inflammatory processes and pain

Cortisol

- Is an hormone produced by the adrenal glands.
- -The body produces cortisol in response to physical, mental or emotional stress.

- Study Design: this study is a prospective study, with repeated measurements and cross- sectional comparison.
- Setting and samples: The participants of this study will be 50 newborns to be hospitalized in NICU and will have been born by gestational age 36 weeks to 40 weeks.

The study will be conducted in two NICU of the public sector in Athens, after approval of our study protocol and informed consent documents.

- Exclusion criteria of patient from study:
- infants who are in chronic and surgical pain,
- with genetic diseases and illnesses that affect the levels of neuropeptides (ex. Addison, Cushing etc.), also
  - -neonates without a central venous or arterial catheter and
- -finally newborns who take morphine for analgesia and neuromuscular blockers will be excluded from the study.

Procedure Procedure

- After parental consent has been obtained, investigatorclinical staff receives from a central catheter about 0.5ml of blood before and 0.5ml of blood 15min after a painful procedure to measure SP and cortisol levels. (*The time period* of 15 min has been based on previous investigations)
- Neonates must be for at least two hours in "quiet time", at which no intervention is performed before baseline blood sample is drawn and no additional intervention is performed during the study period.
- Samples are centrifuged within five minutes (from the time of taking the blood) to separate cells from plasma which are stored at -80°C.

- To assess pain, we use the PIPP and NIPS pain scales before and during the painful procedure.
- The levels of neuropeptides SP and cortisol, will be quantified in the laboratory assay of enzyme-linked immunosorbent, and by using specific ELISA kit.
- Correlation between NIPS and PIPP pain scale with cortisol and SP levels.

PAIN NEUROPEPTIDE PROTOCOL

ΡΑΙΝ ΝΕUROPEPTIDE PROTOCOL ΦΥΛΛΟ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Κωσικός Ασθενούς:

Ημερομηνία εισαγωγής πρωτοκόλλου:	Παρέμβαση:		
τιρα:	Αναλγησία:		
	Μέτρηση:		
ημερομηνία γεννησης:	Διαγνωση:		
Ημερομηνία Εισαγωγής στη ΜΕΝΝ:	Διάρκεια παραμονής:		
нлка: Фило:	Филл: вароў:		
Εβδομάδες κυήσεως: Τοκετός	ς (φυσιολογικός/καισαρική):		
Φυσιολογική κύηση/ IVF Ημέρα	λήψης:		
	ανάνηψης (ναι/ όχι) :		
ΑΓΓΕΙΟ ΛΗΨΗΣ ΑΙΜΑΤΟΣ:			
ΕΠΕΜΒΑΣΗ (ΓΙΑ ΠΑΡΟΥΣΑ ΝΟΣΟ):			
NAI OXI			
ΕΙΔΟΣ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ:			
ΔΙΑΣΩΛΗΝΩΣΗ:			
NAI OXI			
TPAYMA:			
NAI OXI			
ENTONIEH:			
•			
ПАРАТРІММА:			
NAI OXI			

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

(Εως 3 ώρες πριν τη δειγματοληψία, όλες οι παρεμβατικές διαδικασίες, περιποίηση, γύρισμα, φυσικοθεραπεία)

ι ισδεήκασμ	1200	Αναλγησια

ΠΑΡΟΧΕΤΕΥΣΕΙΣ:

ι ιαροχετεύσεις	Αγγειακοι καθετήρες	Στομιες

ΑΝΑΛΓΗΣΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ:

	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΑΡΜΑΚΟΥ
Отповод:	
Μη οπισειση:	
катастолд:	

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΛΚΩΝ ΑΠΟ ΠΙΕΣΗ:

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	ΣΤΑΔΙΟΠΟΙΗΣΗ

ΣΤΑΔΙΟ 1: επιμένουσα ερυθρότητα

ΣΤΑΔΙΟ 2: Ιλερική απώλεια δέρματος λφυσαλίδα

ΣΤΑΔΙΟ 3 : Πλήρης καταστροφή του δέρματος, έκθεση υποδορίου, αβαθής κρατήρας,

Λεκρωση

ΣΤΑΔΙΟ 4 : Πλήρης καταιτροφή δέρματος και υποδορίου, βλάβη υποκείμενων ιστών, βαθύς κρατήρας/ νέκρωση

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ:

MHXANIKH ANATINOH		AIMA ΓΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΈΝΑ
M000: RR: PEEP: FIO ₂ : V:	PaO ₃ ; ph: HCO ₃ ;	αύτο: WBC: <u>Plateles:</u> Αιμορραγική διάθεση:
ΚΑΡΔΙΑΙΤΕΙΑΚΟ		ΤΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΚΟ
ΣΑΙ : ΔΑΙ : ΜΑΙ : HR: Θερμοκροσία: Dopamine: Doputamine: NTG: Noradrenaline: Catapressan: Brechlock: Last: Last: Συγγενή Νοσήματο:		χανακυστιποα: Μεγάκολο: ΝΕΙΚ: ΓΟΠ: Σύνθρομο Δυσαπορρόφησης : Ίκτερος: Συγγενή Νοσήματα: Ανασταλείς Η1:
ΝΕΦΡΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥ	PLIA	NEYPONOLIKH MELTOYPITA
Διουρήσην ωρα: Κρεστηίνη: Ουρία: Να': Κ': Συγγενή νοσήματα:		Αντανακλαστικά κόρης: Μυϊκή ισχύς:
ZITIZH		ΕΡΙ ΑΣΤΗΡΙΑΚΑ
Ечтерка): Паречтерка):		Олип уолгриврич: Glucose: SGOT/SGPT: Ivwbayava: PT/PTT: Carr:
		Μεταγγίσεις: Παράγωγα αίματος: Κοίλοειδή: Albumin: Bicarbonathe: Κορπκοστεροειδή:

Statistical analysis:

 The statistical data analysis will be made with the statistical application package SPSS version 20.0. The significance level will set as a=0.05 to study correlations.

Consent form for parents

ΦΟΡΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΜΕΝΗΣ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ

Αξιολόγηση επιπέδων νευροπεπτιδίων πόνου σε νοσηλευόμενα νεογνά στην Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας

Ερευνήτρια: Διονυσακοπούλου Χριστίνα Π.Ε., MSc

Υποψήφια Διδάκτωρ τμήματος νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών

Νοσηλεύτρια ΜΕΝΝ στο Γενικό Νοσοκομείο Παίδων «Αγία Σοφία»

Tnλ.: 6998335896

Υπεύθυνος: Μάτζιου Βασιλική, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια τμήματος Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών

Τηλ.:210 7461482

Αγαπητέ γονέα,

Η μελέτη αυτή έχει ως στόχο την αξιολόγηση των κλιμάκων πάνου σε νεογνά που νοσηλεύονται σε ΜΕΝΝ και η συσχέτισή τους με αντικεμενικούς δείκτες, όπως είναι η ουσία ρ και η κορηζόλη. Η συμμετοχή είναι εθελοντική. Η άρνηση σας να πάρετε μέρος δεν θα επηρεάσει την ιατρική και νοσηλευτική φροντίδα και η απόφασή σας δεν θα συζητήθε! με άλλα μέλη του ιστρονοσηλευτικού προσωπικού.

Σκοπός: Απώτερος σκοπός της μελέτης είναι η καλύτερη αντιμετώπιση του πόνου των νεογνών που νοσηλεύονται στη μονάδα.

Διαδικασία: Εάν συμφωνήσετε να συμμετέχει το παιδί σας στη μελέτη, θα γίνει καταγραφή των κλιμάκων αξιολόγησης του πόνου και θα πραγματοποιηθεί λήψη αίματος το πολύ 2ml επιπλέον από τις προγραμματισμένες αιμοληψίες, από ήθη τοποθετημένο κεντρικό καθετήρα για τον προσδιομισμό των συσιών.

Απόρρητο: Προκεμένου να διασφαλιστεί το απόρρητο των πληροφοριών θα σας δοθεί ένας κωδικός αριθμός. Το επίθετο του παιδιού σας δεν θα εμφανιστεί σε καμία φάση της μελέτης και θα είναι γνωστό μόνο στον ερευνητή. Το απόρρητο των πληροφοριών θα διασφαλιστεί αυστηρά.

Δυνητικοί κίνδυνοι και οφέλη: Δεν υπάρχουν προβλεπόμενοι κίνδυνοι από την συμμετοχή στην μελέτη. Θα ληφθεί μικρή ποσότητα αμματός (2 mi) από τον ήθη ποποθετημένο καθετήρα που έχει το παίδί. Δεν θα χρειαστούν επιπλέον αιμοληψίες, από εκείνες που απαιτεί η προγραμματισμένη ιστρική αροντίδα.

Από τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης, αναμένεται να γίνεται καλύτερη καταινδησή του πόνου στα νεογνά με στόχο την αποτελεσματικότερη ανακούφισή τους από το ιστρονοσηλευτικό προσωπικό.

Η άρνηση συμμετοχής σας, δεν θα έχει καμία επίπτωση στη φροντίδα που δέχεται το παθέ σας. Μπορείτε να επικοινωνήσετε με τους ερευνητές για περισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα που αναγράφονται παραπάνω ή κατά τη διάρκεια του ωραρίου μου στη μονάδα.

Διάβασα την περιγραφή της μελέτης και είχα την ευκαιρία να λάβω επαρκείς απαντήσεις στις ερωτήσεις μου. Συμφωνώ να συμμετάσχει το παιδί μου στην μελέτη.

EXPECTED RESULTS:

- Substance p and cortisol, have been reported to increase in stressful and painful situations.
   The quantification of which, will be an objective biological marker in newborn who can't express the feeling of pain.
- In addition the results will be correlated with the pain scales.

study significance

- Prevention, evaluation and management of neonatal pain, represents a qualitative item for the nursing care.
- In many routine nursing and medical interventions, pain is not evaluated and is not treated as a result of short term or long term impact on the growth of babies.
- Pain scales such as NIPS and PIPP, can be important tools in NICU.
- In addition, the correlation of scale scores, with objective endogenous indicators of pain and stress, will show us new perspectives in evaluation of newborns painful experience and a more effective treatment

- 1.Mathew PJ, Mathew JL, Assessement and management of pain in infants. Postgrad med J. 2003;79:438-443
- 2.Ballantyne M, Stevens B, Mcallister M, Dionne K, Jack A. Validation of the premature infant pain profile in the clinical setting. Clin J pain 1999;15:297-303
- 3.Stevens B, Johnston C, Petryshen P, Taddio A. Premature infant pain profile: development and initial validation. Clin J pain 1996;12:13-22.
- 4. Lawrence J, Alcock D, McGrath P, The development of a tool to assess neonatal pain. Clin J Neonatal Netw 1996;12:59-66
- 5.Walden M, Carrier C, The ten commandments of pain assessment and management in the preterm neonates. Crit care nurs clin north am 2009;21:235-252
- 6.Eva cignacco, jan p.H. Hamers, lilian stoffel, richard A. Van lingen, natascha schütz, romano müller, luc J.I. Zimmermann, mathias nelle(2008) "routine procedures in nicus: factors influencing pain assessment and raking by pain intensity"swiss medical weekly; 138 (33-34):484-491.
- 7.T.M.Jessell* & L.L.Iversen (1977) "opiate analgesics inhibit substance P release from rat trigeminal nucleus", nature; 268:549-551.
- 8. Ruth porter, maeve o'connor, james 1. Henry (2008) "relation of substance P to pain transmission: neurophysiological evidence" ciba foundation sympocium 0: 206-24.
- 9. C mae wong, elaine m boyle, rhona i stephen, john smith, benjamin j stenson, neil mcIntosh and ian a laing (2010) "normative values of substance p and neurokinin a in neonates" annals clinical biochemistry; 47:331-335

got questions

THANK YOU FOR YOUR ATTENTION !!!

